

hvis jeg skulde beklage nogeti denne Diskussion, skulde det være det, at den ærede Opposition i sine Taler næstendels indirekte opfordrer Nordmændene til for enhver Pris at gøre Landgang paa Frederik den Sjettes Kyst. Men naar jeg ikke desto mindre er forholdsvis rolig, er det, fordi jeg ikke tror, det vil lykkes dem at komme derind. Man taler her om Grønland, som om det var Lolland eller Falster, et Stykke Land, der var let at besejle, og hvor man kan vente sig stort Udbytte, hvis man trods alle Farer og gør Forsøg paa Landgang. Men det er jo fuldkommen forkert.

Jeg skal derfor med den højtærede Formands Tilladelse meddele det høje Ting et og andet af, hvad den grønlandske Sagkundskab har udtalt om denne Ting. Jeg har raadspurgt Universitetets Professor i Geografi, Dr. Vahl, der sammen med sin Kollega Dr. Hatt har skrevet et stort Værk: „Jorden og Menneskelivet“, i hvilket de to udmærkede sagkyndige Forfattere naturligvis ogsaa kommer ind paa Spørgsmaalet, hvorledes der ser ud Øst for Grønland. De udtaler herom Side 192: „Storisen ligger hele Aaret tæt, Flage ved Flage, langs den nordlige Del af Østkysten og danner en uoverstigelig Hindring for at naa ind til Kysten. Syd for 76° nordlige Bredde begynder dog Strømmen om Sommeren at sætte Storisen bort fra Kysten, saaledes at der langs denne danner sig et Bælte, hvori Isflagerne ligger mindre tæt, men først Syd for 73° nordlige Bredde fører Strømforholdene det med sig, at Isen spreder sig saa meget mod Øst, at det i Regelen om Sommeren er muligt for Skibe at trænge ind mellem Flagerne og naa Kysten.“ Det er altsaa ikke let at komme ind.

Der fortsættes videre: „Østkysten er vanskelig tilgængelig paa Grund af Storisen. Om Sommeren er der dog to Steder, hvor man i Regelen kan sejle ind, nemlig ud for Scoresby Sund og ud for Angmagssalik“ — det er de to Steder, der undtages i Overenskomsten — „og er man først sluppet ind, er der Udsigt til at kunne trænge længere mod Nord langs Kysten, hvor Storisen i Regelen er mindre tæt.“ Altsaa, disse sagkyndige stiller kun i Udsigt, at er man først kommet ind, kan man komme Nord paa, men de siger ikke noget om, at man kan komme Syd paa.

De udtaler sig igen senere paa andre Steder om Østkysten. Der siges Side 199: „Ogsaa Østkysten havde de gamle Nordboere Kendskab til, skønt Drivisen gør denne Kyst utilgængelig det meste af Aaret“, og senere Side 205: „Østkysten er som allerede omtalt vanskelig tilgængelig paa Grund af Storisen.“ Der er ikke et eneste Ord i denne sagkyndige Betragtning om, at man blot nogenlunde let kan komme ind paa det, der kaldes Frederik den Sjettes Kyst, med Skibe, ikke det, jeg ved.

Jeg har dernæst søgt Kundskab om disse Forhold hos en Mand, hvis Sagkundskab ingen vil bestride. Det er Frithjof Nansen. Han giver i sit store Værk: „Paa Ski over Grønland“ en meget udførlig Skildring af, hvorledes Besejlingsforholdene er langs Grønlands Østkyst, og han fortæller i denne Bog om de Forsøg, der er gjort paa at komme ind til Østkysten; han gennemgaar Sejladsens Historie fra de ældste kendte Tider og indtil Dato, og nu skal jeg, for at det høje Ting kan faa et Indtryk af, hvad det er for en Kyst, der er Tale om, nævne det Antal Forsøg, der er gjort, som Nansen omtaler.

Han nævner Citater fra Sagaerne med forgæves Forsøg, „Kongespejlet“: forgæves; igen 1579 Alldays Rejse: forgæves; 1581 Bagges og Mogens Heinessons Rejse: forgæves; 1605 Cunningham, Hall, Lindenow og Knight: forgæves; 1606 Lindenow: forgæves; 1607 Richardsen og Hall, udsendt af Christian den Fjerde: forgæves; 1652, 1653 og 1654 Forsøg under Danell: forgæves; 1671 Forsøg af Axelsen, der slet ikke vendte tilbage; 1724 Fæster: forgæves; 1786 Løwenørn: forgæves; 1787 Egede og Rothe, 6 Forsøg: forgæves; 1833 de Blosserville: forgæves; 1859 Schaffner: forgæves; 1860: Mac Clintock: forgæves; 1863: Taylor: forgæves; 1865 den samme igen: forgæves; 1879: „Ingolf“ under Mourier: forgæves. Man kan se, at det er ikke saa lige til at løbe ind paa Grønlands Østkyst.

Saa lykkes det i 1883 for Nordenskjöld den 5. September. Hvor kom han da i Land? Netop ved Angmagssalik, og efter at han er kommet i Land ved Angmagssalik og man har studeret Havet dér, har man set, hvorfor det er: der er nemlig en undersøisk Ryg, som paavirker Strømforholdene og forarsager, at der er noget varmere Vand og der-